

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

9–13. januar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 13.01.2023	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.999,09	2,67%	-14,16%
Dow Jones Industrial	SAD	34.302,61	2,00%	-5,01%
NASDAQ	SAD	11.079,16	4,82%	-25,18%
Dax 30	Nemačka	15.086,52	3,26%	-5,90%
CAC 40	Francuska	7.023,50	2,37%	-2,47%
FTSE 100	Velika Britanija	7.844,07	1,88%	3,70%
NIKKEI 225	Japan	26.119,52	0,56%	-8,32%
Shanghai Composite	Kina	3.195,31	1,19%	-10,12%

Izvor: Bloomberg.

1.3

Kretanja na FX tržištu

EUR			USD				
Kurs	Promena		Kurs	Promena			
	1w	YoY		1w	YoY		
EUR/USD	1,0849	1,79%	-5,34%	USD/EUR	0,9235	-1,77%	5,85%
EUR/GBP	0,8871	0,75%	6,13%	USD/GBP	0,8190	-1,03%	12,30%
EUR/CHF	1,0069	1,60%	-3,52%	USD/CHF	0,9265	-0,19%	1,76%
EUR/JPY	140,19	-1,60%	7,24%	USD/JPY	127,71	-3,33%	11,97%
EUR/CAD	1,4488	1,46%	1,19%	USD/CAD	1,3400	-0,32%	7,27%

Izvor: Bloomberg.

1.4

Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	1,90%	0,3	247,9	4,30%	-1,0	425,0	3,43%	0,0	323,2	0,93%	-1,4	164,0
1M	1,91%	0,4	247,6	4,48%	7,0	442,4	3,59%	9,9	332,1	0,93%	10,5	163,1
3M	2,33%	7,4	289,1	4,63%	-2,4	450,0	3,86%	4,7	346,4	0,61%	3,7	131,9
6M	2,88%	7,1	341,0	4,79%	-7,1	452,7	4,10%	-1,8	354,9	0,28%	4,3	99,1
12M	3,32%	-1,3	379,8	4,82%	-14,9	432,8	4,28%	-16,2	346,1	-0,17%	3,1	54,6

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q1 (u %)
Evropska centralna banka	2,00*	0,50	15.12.22	02.02.23	2,75
Federalne rezerve SAD	4,25-4,50	0,50	14.12.22.	01.02.23	4,75-5,00
Banka Engleske	3,50	0,50	15.12.22	02.02.23	4,25
Banka Kanade	4,25	0,50	07.12.22	25.01.23	4,50
Švajcarska nacionalna banka	1,00	0,50	15.12.22.	23.03.23	1,50

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 2,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 1,79% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0644 do 1,0868 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0734 do 1,0849 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na početku nedelje nastavljeno je slabljenje dolara započeto u petak nakon što su objavljeni podaci ukazali na usporavanje rasta zarada u SAD, kao i da se aktivnost uslužne industrije u SAD smanjila prvi put u više od dve i po godine.

Usled toga, kurs EUR/USD se u ponедeljak na kraju dana našao na nivou od 1,0750 dolara za evro (najviši nivo za sedam meseci), jer nastavljaju da rastu očekivanja kod tržišnih učesnika da će takvi ekonomski podaci navesti FED da uspori tempo povećanja kamatnih stopa. S druge strane, rizičnije valute (uključujući i evro) jačale su usled optimizma na tržištu, jer je Kina nakon nekoliko godina ponovo otvorila svoje granice za ulaz putnika.

Narednih nekoliko dana valutni par je nastavio da se kreće u relativno uskom rasponu oko 1,0750 dolara za evro, bez većih dnevних oscilacija, jer su investitori izbegavali da prave velike poteze uoči objave podataka o inflaciji u SAD u četvrtak.

Objava ovog podatka je bila u najvećem fokusu tržišnih učesnika ove nedelje, jer se očekuje da će pružiti jasniju sliku o tome kuda idu kamatne stope, pošto su zvaničnici FED-a rekli da će njihovi sledeći potezi zavisiti od ekonomskih podataka u narednom periodu.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 1,79%.

Objavljeni podaci u četvrtak su pokazali da inflacija u SAD nastavlja da popušta, što je dodatno ojačalo očekivanja da će FED biti manje agresivan s povećanjem kamatnih stopa, odnosno da referentna kamatna stopa neće ići iznad 5% do kraja godine.

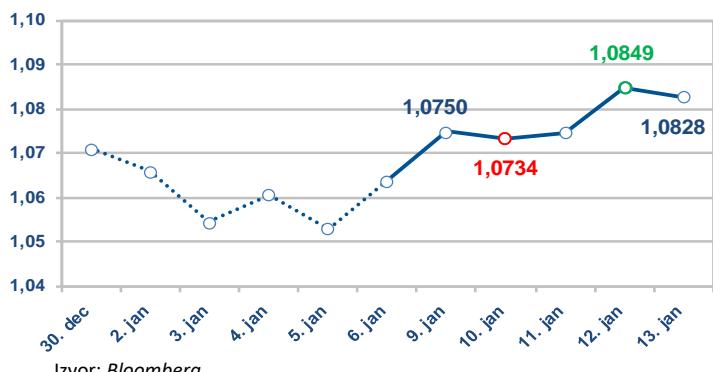
Indeks potrošačkih cena (CPI) u SAD je u decembru pao za 0,1 odsto, odnosno prvi put od maja 2020. zabeležena je deflacija na mesečnom nivou. Godišnja stopa rasta potrošačkih cena takođe je smanjena, na 6,5%, u decembru nakon 7,1% u novembru.

Pritisci na cene menjavaju pošto najbrži ciklus pooštavanja monetarne politike američke centralne banke od 1980-ih smanjuje tražnju, a uska grla u lancima snabdevanja se ublažavaju.

Nakon objave ovih podataka dolar je dodatno oslabio, a kurs EUR/USD našao se iznad nivoa od 1,0850 dolara za evro, na kome je poslednji put bio pre skoro devet meseci.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

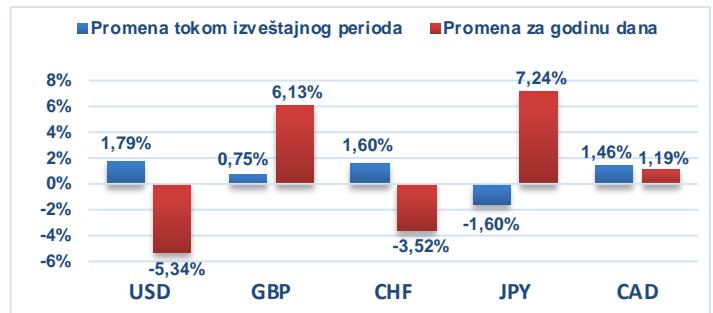
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

Na tom nivou se vrednost valutnog para nalazila i veći deo dana u petak. Objavljeni ekonomski podaci iz Nemačke i Velike Britanije bili su bolji od očekivanja i sugerisu da bi obe zemlje (barem zasad) mogle da izbegnu recesiju, ali vest nije uspela da pruži znatniji podsticaj ni evru ni funti.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena povećan je u januaru na 64,6 (najviši nivo u poslednjih devet meseci), iznad očekivanih 60,7 poena, pa je krajem dana dolar blago ojačao, a kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0828 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje blago su smanjeni duž cele krive. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 2 b.p. (na 4,24%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 6 b.p. (na 3,51%), odnosno kriva prinosa je na ovom segmentu i dalje inverzna u znatnoj meri.

Na pad prinosa najviše je uticala objava podataka o daljem usporavanju rasta potrošačkih cena u SAD u decembru, što daje prostor FED-u da dodatno smanji tempo pooštavanja monetarne politike. S druge strane, drugi podaci ukazuju na i dalje snažno tržište rada, kao i na poboljšanje sentimenta kod potrošača.

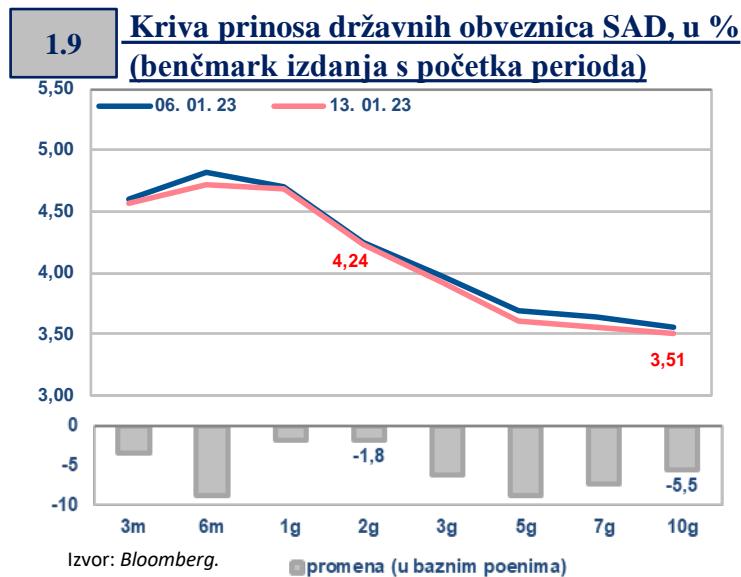
Godišnja stopa rasta potrošačkih cena (CPI – Consumer Price Index) u decembru je ponovo znatno smanjena, na **6,5%**, nakon **7,1% u novembru** (7,7% u oktobru i 8,2% u septembru), dok je mesečna stopa inflacije bila -0,1%. Godišnja stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, smanjena je na 5,7% (sa 6,0%), dok je mesečna stopa povećana na 0,3% (sa 0,2%). Svi podaci su bili u skladu sa očekivanjima i ukazuju na dalje znatno usporavanje inflatornih pritisaka, treći mesec zaredom, što bi moglo uticati na FED da već od sledećeg sastanka, početkom februara, uspori s povećanjem referentne stope na 25 b.p.

Najveći pad cena u decembru zabeležen je kod cena energenata, za 4,5% na mesečnom nivou (prethodno -1,6%), posebno cena benzina od 9,4%, kao i cena baznih dobara, koje su smanjene za 0,3% (u novembru -0,5%), pre svega usled znatnog pada cena polovnih vozila (-2,5%, prethodno -2,9%), kao i cena novih vozila prvi put u poslednje skoro dve godine (-0,1%). S druge strane, cene baznih usluga povećane su za 0,5%, vođene i dalje snažnim rastom cena stanovanja (0,8%).

Znatno usporavanje inflacije nastavljeno u decembru, nakon što je u junu dostignut vrhunac.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za januar, povećan je na 64,6 (sa 59,7), što je najviši nivo u poslednjih devet meseci. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije povećana je znatno više od očekivanja, na 68,6 (sa 59,4), a komponenta očekivanja – na 62,0 (sa 59,9). Očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena su na najniži nivo od aprila 2021. godine, sa 4,4% na 4,0%, dok su očekivanja inflacije u dužem roku – narednih pet do deset godina blago povećana, sa 2,9% na 3,0% (očekivano 2,9%). Objavljeni podaci ukazuju na poboljšanje sentimenta kod potrošača u pogledu stanja ekonomije i ličnih finansija, kao i na dalje usporavanje inflacije u SAD. Cene goriva na pumpama naglo su pale s letnjeg maksimuma, inflacija hrane je usporila i, zajedno sa snažnim tržištem rada, Amerikanci se osećaju sve optimističnije, ali rizici od recesije ostaju. Dve trećine potrošača očekuje ekonomski pad u narednoj godini, što odražava i dalje nizak nivo indeksa, istorijski posmatrano, a uprkos poboljšanju poslednjim mesecima.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 7. januara iznosio je 205 hiljada. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za ovu naknadu (u nedelji koja se završila 31. decembra) takođe je smanjen, na 1,63 miliona (sa 1,70 miliona). Broj prijava se i dalje nalazi na veoma niskom nivou, koji je u skladu s vrlo snažnim tržištem rada, iako ovi podaci imaju tendenciju da budu volatilni, posebno tokom sezone praznika.

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G	Dec	6,5%	6,5%	7,1%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	07.Jan	215	205	206
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Jan	60,7	64,6	59,7

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su duž cele krive prinosa, osim na pojedinim ročnostima (tri meseca, dve godine i tri godine). Prinos nemačke dvogodišnje obveznice ostao je skoro nepromenjen, na 2,58%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 7 b.p., na 2,14%.

Prinosi su smanjeni nakon što su cene prirodnog gasa pale na najniži nivo u poslednjoj godini i po dana, što je podstaklo optimistična očekivanja investitora u pogledu buduće inflacije, kao i nakon što su podaci iz SAD pokazali da je inflacija nastavila da usporava u decembru.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u novembru je povećana za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, nešto manje od očekivanja (0,3%), nakon pada od 0,4% u prethodnom mesecu (revidirano sa -0,1%). Proizvodnja je u novembru niža za 0,4% u odnosu na isti mesec prethodne godine (očekivano +0,1%, prethodno revidirano sa 0,0% na -0,2%). U prerađivačkom sektoru rast je bio nešto jači od 0,5% na mesečnom nivou. Podaci ukazuju na to da je proizvodnja i dalje prilično stabilna uprkos padu tražnje od proleća, pošto kompanije i dalje imaju veliki zaostatak porudžbina. Osim toga, proizvodnja u energetski intenzivnim sektorima nije dodatno smanjena. Ove brojke idu u prilog očekivanju da nemačka privreda nije zabeležila pad u četvrtom tromesečju prošle godine, ali se i dalje može očekivati blagi pad u prvoj polovini ove godine.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra u novembru zadržana je na rekordno niskom nivou od 6,5%, u skladu sa očekivanjima (7,1% u novembru prošle godine), dok je u apsolutnom iznosu broj ljudi bez posla pao na 10,849 miliona u novembru sa 10,851 milion u oktobru.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra u novembru je zadržana na rekordno niskom nivou od 6,5%.

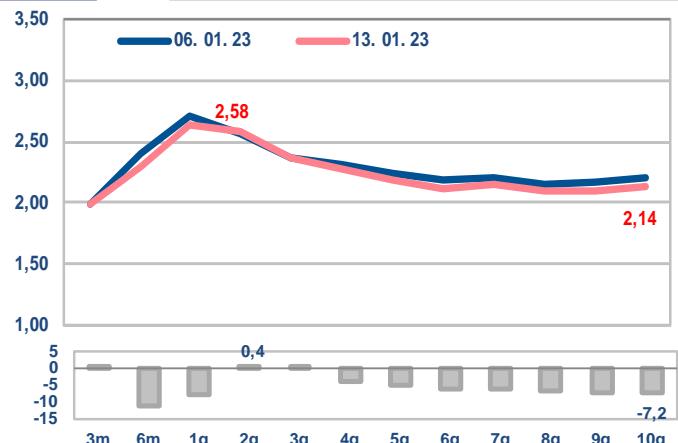
Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u januaru ima vrednost -17,5, nešto iznad očekivanja (-18,0) i vrednosti u prethodnom mesecu (-21,0). Komponenta trenutne situacije blago je povećana na -19,3 sa -20,0 u decembru, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana na -15,8, sa -22,0 u decembru.

Član izvršnog odbora ECB-a Izabel Šnabel rekla je da se inflacija neće smiriti sama od sebe, da preliminarni podaci za decembar ukazuju na povećanje inflatornih pritisaka čak i kada cene energenata počinju da padaju s veoma visokih nivoa. Da bi se izborili s problemom inflacije, uslovi finansiranja će morati da postanu restiktivni, što će usporiti rast agregatne tražnje, te smanjiti pritisak na cene. ECB treba još snažnije da podigne kamatne stope kako bi povratila poverenje. Rekla je da bi centralna banka trebalo da pojača napore da svoju monetarnu politiku učini povoljnijom za klimu (*more climate-friendly*) i da bi bilo pogrešno koristiti strože uslove finansiranja kao izgovor za dalja odlaganja zelene tranzicije.

Član ECB-a Vileroa de Galo rekao je da ECB treba da bude pragmatična prilikom povećanja kamatnih stopa u narednom periodu kako bi dostigla nivo dovoljno visok da omogući vraćanje inflacije na ciljni nivo. Trenutna stopa od 2% je oko neutralnog nivoa, koji niti ubrzava niti obuzdava inflaciju, pa je stoga neophodno povećati stope iznad trenutnog nivoa, dok bi terminalna stopa mogla da se dostigne do leta ove godine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Nov	6,5%	6,5%	6,5%
Sentix indeks poverenja investitora, zona evra	Jan	-18,0	-17,5	-21,0
Industrijska proizvodnja, M/M, Nemačka	Nov	0,3%	0,2%	-0,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

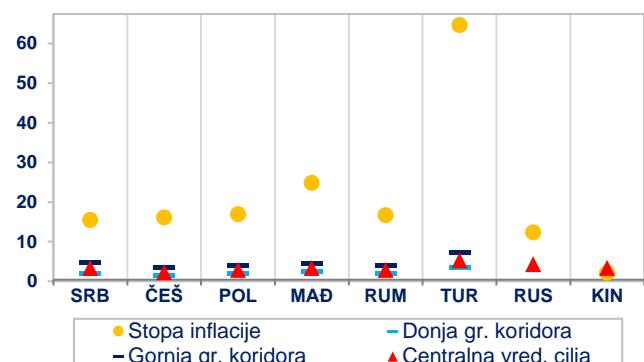
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q1, %)*
Srbija (NBS)	5,25	0,25	12.1.23	9.2.23	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22.6.22	2.2.23	7,15
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7.9.22	8.2.23	6,75
Madarska (MNB)	13,00	1,25	27.9.22	24.1.23	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10.1.23	9.2.23	7,05
Turska (CBRT)	9,00	-1,50	24.11.22	19.1.23	9,00
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16.9.22	10.2.23	7,45
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / * T1 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rumunije (NBR) na sastanku 10. januara povećala je referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na nivo od 7,00%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Stope na depozitne i kreditne olakšice povećane su u istom obimu, na nivo od 6,00% i 8,00%, respektivno. Zaključno s poslednjim povećanjem, referentna stopa NBR-a od početka ciklusa pooštavanja monetarne politike povećana je na jedanaest uzastopnih sastanaka, za ukupno 575 b.p. Povećanje u ovom obimu poslednji put je zabeleženo u januaru 2022. godine, dok su se u međuvremenu povećanja referentne stope kretala u rasponu od 50 b.p. do 100 b.p. Odluka o povećanju referentne stope doneta je u uslovima daljeg povećanja stope inflacije u Rumuniji, koja je u novembru iznosila 16,8% YoY, što je iznad podatka iz oktobra od 15,3% YoY. Prema saopštenju NBR-a, očekuje se da će stopa inflacije verovatno početi da se smanjuje u prvom tromesečju 2023. godine, a navodi se i da će nakon toga početi da se smanjuje znatno bržim tempom, da bi u trećem tromesečju 2023. godine već dostigla jednocijefren broj.

Stopa inflacije u Češkoj u decembru zabeležila je nivo od 15,8% YoY, što je ispod nivoa od 16,2% YoY u novembru, kao i ispod očekivanja tržišnih učesnika (16,2% YoY). Na mesečnom nivou cene su u decembru ostale na nepromenjenom nivou. Na smanjenje stope inflacije na godišnjem nivou u decembru u najvećoj meri uticalo je smanjenje cena transporta.

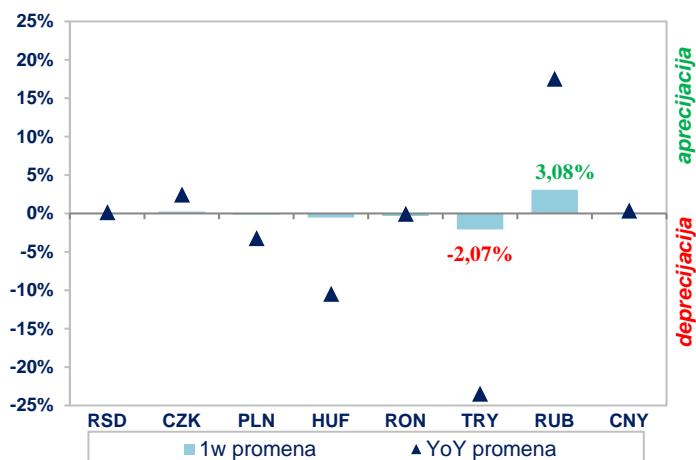
Stopa inflacije u Madarskoj za decembar iznosi 24,5% YoY (1,9% MoM), što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (25,8% YoY), ali iznad podatka iz novembra (22,5% YoY). Cena električne energije i gasa porasla je za 55,5% YoY, a cena hrane 44,8% YoY. Bazna stopa inflacije za decembar iznosi 24,8% YoY i nalazi se iznad podatka iz novembra (23,9% YoY). Stopa industrijske proizvodnja Mađarske porasla je za 0,8% YoY u novembru, što je niže od očekivanja tržišnih učesnika (4,1% YoY).

Stopa inflacije u Rumuniji za decembar iznosi 16,4% YoY (0,4% MoM) i nalazi se blago ispod očekivanja tržišnih učesnika (16,5% YoY) i ispod podatka iz novembra, kada je iznosila 16,8% YoY. Međutim, stopa inflacije blago je premašila očekivanja centralne banke Rumunije za kraj godine od 16,3% YoY.

Stopa industrijske proizvodnje Turske pala je za 1,1% MoM u novembru nakon rasta od 2,8% MoM u oktobru.

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10G)

Emитент (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,990	-9,0	283,0
Češka (2032)	4,231	-26,5	112,3
Poljska (2032)	5,983	-13,3	204,5
Madarska (2032)	7,136	-60,0	260,0
Rumunija (2032)	7,613	-20,5	223,3
Turska (2031)	10,150	166,0	-1230,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,896	6,4	10,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

* Podatak od 25.2. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 2,93% i kretala se u rasponu od 1.871,93 do 1.916,94 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata u posmatranom periodu uticali su: povećane geopolitičke napetosti; strah od recesije na globalnom nivou nakon smanjenih prognoza MMF-a i Svetske banke o stopama rasta za 2023. za pojedine države i regione; rast tražnje za zlatom u Kini pred Lunarnu novu godinu; procene Svetskog saveta za zlato da su centralne banke tokom 2022. kupile oko 673 tone zlata; podaci o usporavanju rasta zarada i smanjenju inflacije u SAD, pad vrednosti američkog dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD i očekivanja da će FED usporiti dosadašnju agresivnu politiku povećanja kamatnih stopa u SAD, što je znatno podstaklo tražnju za investiranjem u zlato.

Cena zlata je porasla za 2,93% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.916,94 USD/Oz.

Na ograničenje rasta cene zlata uticali su: ublažavanje ograničenja u borbi protiv kovida, koje povećava strah da bi otvorenija Kina mogla podstići inflaciju, što vrši pritisak na cenu zlata; izjave pojedinih predstavnika FED-a da je prerano da se proglaši pobeda u borbi protiv rasta cena, uz pozive da se nastavi s povećanjem kamatnih stopa u 2023., na znatno viši nivo i da ih tamo zadrže neko vreme u borbi protiv inflacije.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

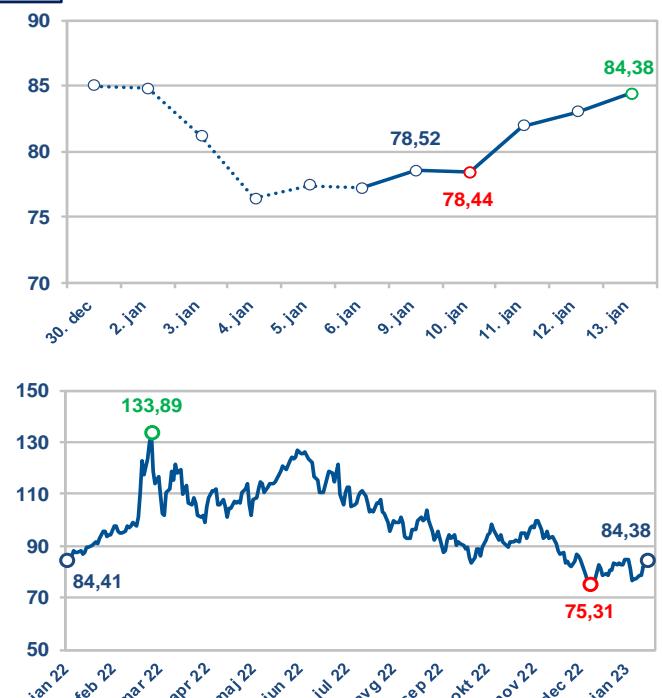
Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 9,31% i kretala se u rasponu od 78,44 do 84,38 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene nafte u posmatranom periodu uticali su: obustavljanje politike nulte tolerancije na kovid u Kini, uz nove povećane kvote za uvoz energetika, što podstiče nadu u oporavak tražnje za gorivom; prognoze Goldman Sachs-a da bi do trećeg tromesečja 2023. cena nafte mogla dostići nivo od 110 američkih dolara po barelu, nakon ponovnog otvaranja ekonomije Kine; pojačan avio-saobraćaj ka Kini i iz Kine pred Lunarnu novu godinu; povećana tražnja Kine i Indije za sirovom naftom iz Rusije; zabrinutost zbog uticaja sankcija na rusku proizvodnju nafte usled potpisane uredbe (od strane predsednika Rusije) o smanjenju proizvodnje nafte od 1. februara 2023., kao odgovor na ograničenje cena ruske nafte od strane G7 i EU, uz zaustavljanje prodaje svoje nafte državama koje to podržavaju.

Cena nafte je porasla za 9,31% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 84,38 USD/bbl.

3.2

Cena nafte topa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.

Na ograničenje rasta cene nafte uticali su: strah od recesije na globalnom nivou; najave Norveške o povećanju proizvodnje nafte i gasa; povećan izvoz nafte iz Irana uprkos strogim sankcijama SAD; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o znatnom rastu zaliha nafte u SAD; povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.